

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

**Кафедра фінансів, обліку і оподаткування
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ ТА
ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Семестр	2
Кредит./годин	3,5 (105)
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Лектор курсу: (e-mail):	Скрипник Микола Євгенович, к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/fin/kolektiv/skrupnyk.pdf skripnik76@ukr.net
Вимоги лектора:	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішаній формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна співбесіда за темою.
Відповідальність лектора:	Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного навчально-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусії. Зв'язок надзвичайно важливий – ваші зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, а також брати участь в опитуванні в кінці семестру (http://chite.edu.ua/opyt_monitoring/).
Види занять:	Лекції, практичні, самостійна робота.
Методи навчання:	Під час навчання можуть бути застосовані лекції-презентації, практично-орієнтовані кейс-методи, вебінари, майстер-класи, індивідуальні завдання, тести, симуляційні та ігрові методи, інші інтерактивні методи навчання.
Форми навчання:	Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність)
Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:	Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, інтерактивні дошки, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм/застосунків ((сервери веб-конференцій: Zoom, Viber, ресурс дистанційного навчання Moodle; Microsoft Power Point.)

Доступ до дисципліни:	Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtei-knteu.cv.ua, вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ). Під час дистанційного навчання, або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно розкладу за посиланням: https://us05web.zoom.us/j/2673558613?pwd=rtavi4CRO123G2BLjMXzxTgNm72ZLD.1 або за попередньою домовленістю зі студентами на іншому сервері конференції.
Неформальна та інформальна освіта	Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/poloj_neform_inf_osvit.pdf . Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на рекомендованих навчальних платформах (http://chite.edu.ua/nef_osvita/), або обраних самостійно для наступного перезарахування результатів навчання. Важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні. Рекомендовані куси розміщуються в НМКД дисципліни на сервері дистанційного навчання.
Посвідчення навчання і дослідження	Здобувачі вищої освіти мають можливість виконати індивідуальне дослідницьке завдання за темами навчальної дисципліни з подальшою їх презентацією під час участі у Круглих столах, науково-практичних конференціях, форумах, засіданнях наукових гуртків, або публікацією результатів досліджень.

**Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ефективне функціонування страхового ринку в Україні потребує його адаптації до сучасних вимог розвитку сфери фінансових послуг та пошуку інноваційних підходів до управління страховою діяльністю, формування страхових продуктів, впровадження якісно нових методів та механізмів їх реалізації. До головних проблем розвитку страхового ринку України відноситься відсутність цілеспрямованої державної політики у сфері страхування; недосконалість нормативно-правової бази; низький платоспроможний попит на страхові послуги; слабка розвиненість інвестиційних інструментів для довгострокового розміщення страхових резервів; недостатній рівень конкурентоспроможності страхових компаній порівняно з комерційними банками в боротьбі за залучення вільних коштів; низька прибутковість окремих видів страхування тощо. Перманентні зміни економічних умов та вимог законодавства, політична нестабільність вимагають від майбутніх менеджерів страхових компаній здатності швидко орієнтуватись в мінливому середовищі, адекватно реагувати на проблеми, що виникають в даній сфері, та приймати ефективні рішення. Майбутні фахівці отримають професійні навички щодо управління страховими організаціями у процесі безпосередньої роботи в страховому бізнесі або здійсненні зі страховиками господарських, контрольних та інших відносин.

Опанування дисципліни дозволить сформувати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, проводити досліджень на відповідному рівні, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; приймати обґрунтовані рішення, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання, застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

<i>Що є предметом вивчення дисципліни та яка її мета?</i>	<i>Предметом</i> вивчення дисципліни є система економічних відносин щодо управління ризиками, а також фінансовими, інформаційними ресурсами та персоналом в страхових компаніях. <i>Метою</i> вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти спеціальних знань з підготовки та реалізації управлінських рішень, щодо організації, планування, контролю страхової діяльності, раціонального формування й використання потенціалу страхових компаній та гармонізації інтересів споживачів страхових послуг.
<i>Які цілі вивчення дисципліни?</i>	<i>Завданням</i> вивчення дисципліни є набуття загальних та фахових компетентностей з вивчення сутності та значення страхового менеджменту; теорії та практики управління страховою компанією, організаційних й законодавчих основ страхового менеджменту; вивчення підходів до управління ресурсами страхової компанії, а саме; персоналом, інформаційним забезпеченням та окремими напрямками страхової діяльності; методів управління ризиками, урегулювання страхових претензій; набуття практичних навичок аналізу та прийняття управлінських рішень в процесі ведення страхового бізнесу; вироблення навичок з управління основними бізнес-процесами страхування.
<i>Які результати навчання за дисципліною?</i>	Після проходження курсу ви будете знати: сутність, функції та роль страхового менеджменту в ринковій економіці, особливості та перспективи розвитку підприємницької діяльності в страхуванні, принципи управління страховою компанією, методи вивчення попиту на страхові послуги. Вміти аналізувати тенденції розвитку страхових послуг та оцінювати сучасні економічні явища, використовувати чинну законодавчу і нормативну базу для обґрунтування особливостей організації правовідносини у сфері страхового менеджменту, працювати з статистичними даними щодо питань, пов'язаних із страховим менеджментом та розуміти і аналізувати бізнес-процеси.
<i>Досягнення яких програмних результатів забезпечує навчальна дисципліна?</i>	ПРО3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПРО4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПРО7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

	ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
--	--

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	Методи навчання	
Лекції (попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; обговорення кейсів, діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; демонстрація короткої промовідео/аудіо інфографіки; відеозапис, аудіо запис; тексти; відео конференція, робота з кейсами в режимі відео конференції.
Практичні (тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; ділові ігри; кейси; усне опитування; виконання практичного завдання; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування.	Питання для самоперевірки; обговорення (чат, форум); виконання інтерактивних практичних вправ; робота з кейсами; пошук відповідей на питання; індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо); перегляд фільмів, відеоматеріалів; автоматизоване тестування, усна відповідь (відеозапис) виконання практичного завдання письмова робота.
Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; демонстрація мультимедійних презентацій; тестування.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією; автоматизовані тести.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими білетами, або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЧТЕІ ДТЕУ.

Шкала	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90-100	<i>відмінно</i>	A
82-89	<i>добре</i>	B
75-81	<i>добре</i>	C
69-74	<i>задовільно</i>	D
60-68	<i>задовільно</i>	E
35-59	<i>незадовільно</i>	Fx
1-34	<i>незадовільно</i>	F

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/ozinka_stud.pdf. Детальна інформація щодо шкали оцінювання та розподілу балів за кожен вид виконаних робіт наведена у робочій програмі навчальної дисципліни, яку можна знайти на сервері дистанційного навчання Moodle ЧТЕІ ДТЕУ.

ПОЛІТИКА ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового), має право оскаржити результати оцінювання. Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядаються апеляційною комісією, яка діє керуючись Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ (http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/poloj_apelyac.pdf).

З метою створення комфортного та безпечного освітнього середовища ЧТЕІ ДТЕУ дотримується принципів свободи, доброчесності, гідності, взаємоповаги, психологічної культури та толерантності. Процедури щодо вирішення, своєчасного виявлення, врегулювання та попередження будь яких інших конфліктних ситуацій регулюються Положенням по врегулюванню конфліктних ситуацій в ЧТЕІ ДТЕУ (http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/poloj_konfl_sit.pdf), в тому числі пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями, булінгом, мобінгом, харасментом, приниженням честі та гідності людини у будь-якій формі (http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/poloj_zapob_sex.pdf), а також корупційними проявами (Антикорупційна програма: http://chite.edu.ua/ua/content/download/dostyp/antikorupz_prgrama.pdf). Також для урегулювання конфліктних ситуацій учасники освітнього процесу можуть звертатись безпосередньо до куратора академічної групи/завідувача кафедрою, за телефоном гарячої лінії, або скористатись скриньками довіри (<http://chite.edu.ua/hotline/>).

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (http://chite.edu.ua/ua/content/download/student/etich_kod.pdf), норм та правил академічної доброчесності ЧТЕІ ДТЕУ (http://chite.edu.ua/academ_dobroches/): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників директорату ЧТЕІ ДТЕУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про

авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome, Midjourney тощо) оголошується викладачем на початку курсу. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Як можна використовувати ШІ в навчанні та дослідженнях: для мозкового штурму ідей, вивчення можливих відповідей на запитання чи проблеми, а також творчого підходу до матеріалів може бути корисним під час підготовки відповідей на завдання та самостійної підготовки, генерування завдань для перевірки власних знань за певними темами для самопідготовки до форм контролю; генерування (пошук) і обробка інформації відповідно до запиту; підготовка (за потреби) засобів візуалізації результатів курсової/кваліфікаційної роботи/індивідуальних та творчих завдань/рефератів (відеоролики, комп'ютерні презентації тощо); розвиток критичного мислення, шляхом аналізу й порівняння відповідей ШІ з перевіреними джерелами інформації; аналіз, оброблення та перевірка великих наборів даних, виявляючи в них закономірності, шаблони та кореляції; автоматичне створення графіків, діаграм та інших візуальних представлень даних, що допомагають ілюструвати ключові знахідки та тренди; форматування текстів згідно з вимогами які висуваються до них в кожному окремому випадку (наприклад: наукових журналів); перетворення голосової інформації на друкований текст.

Як не можна використовувати ШІ в навчанні та дослідженнях: як єдине джерело інформації, оскільки інформація, що міститься у базах даних ШІ швидко «застаріває»; під час критичного переосмислення наданої інформації, що може призвести до неправильного тлумачення або викривлення результатів; виконуючи наукові дослідження (курсіві, кваліфікаційні, наукові статті тощо) у частинах, що стосуються: викладення змісту власних досліджень, формулювання висновків, обґрунтуванні результатів дослідження; використанні в роботах цитат, наведених ШІ без перевірки їхньої достовірності; формуючи список використаних джерел; не рекомендовано використовувати ШІ виконуючи контрольні заходи; під час написання есе на задану тематику (есе повинно містити власні враження, обґрунтування та міркування з конкретного приводу чи питання).

Використовуючи контент, згенерований штучним інтелектом, здобувачу потрібно завжди вказувати на це.

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ З ЦІЛЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (ЦСР)

Ця дисципліна вивчає методологічні засади реалізації управлінських рішень, щодо організації, планування, контролю страхової діяльності, раціонального формування й використання потенціалу страхових компаній та гармонізації інтересів споживачів страхових послуг.

Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат. Кадрова політика має бути спрямована на впровадження рівноцінної оплати праці для чоловіків і жінок при однаковій кваліфікації і аналогічних умовах праці та забезпечувати однаковий доступ до навчання та кар'єрного розвитку для чоловіків і жінок, підтримку принципів рівності на рівні компанії та впровадження гендерно-врівноваженого рекрутингу.

Установи впроваджують та пропагують політику гендерної рівності як на рівні місцевого самоврядування так і на рівні публічного управління.

Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання. Економічне зростання та добробут населення є важливим орієнтиром для реалізації Цілей сталого розвитку. Оскільки світова економіка досі відновлюється після кризи, можна спостерігати уповільнення темпів розвитку, поглиблення нерівності і брак робочих місць на фоні зростання трудових ресурсів. Цілі сталого розвитку сприяють сталому економічному зростанню, підвищенню рівня продуктивності і використанню технологічних інновацій, розвитку малого та середнього бізнесу, підвищення їх ефективності. Одним із пріоритетів держави є підвищення рейтингу України з легкості ведення бізнесу.

Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку. Цілі сталого розвитку можуть бути досягнуті лише за умови відданості принципам глобального партнерства і співпраці. Обсяги офіційної допомоги на потреби розвитку, яка надавалася розвиненими країнами, збільшилися, проте гуманітарні кризи, викликані конфліктами чи стихійними лихами, вимагають усе більших обсягів фінансових ресурсів і допомоги. Вдосконалення доступу до технологій і знань є важливим засобом обміну ідеями та розвитку інновацій. Координація політики, спрямованої на надання допомоги країнам, що розвиваються, в управлінні своїми боргами, а також залучення інвестицій до найменш розвинутих країн, мають життєво важливе значення для забезпечення сталого зростання і розвитку. Дана ціль дозволить мобілізувати додаткові фінансові ресурси на основі заохочення інвестицій вітчизняних та іноземних інвесторів, знизить боргове навантаження на економіку, дасть можливість розвинути партнерські відносини влади і бізнесу для досягнення Цілей сталого розвитку.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Страховий менеджмент: Навчальний посібник / В. І. Аранчій, О. М. Остапенко, Т. М. Остапенко. Полтава: ПДАА. 2018. 252 с.
2. Страховий менеджмент. Навчальний посібник / І.Г.Сокиринська, Т.О. Журавльова, І.Г.Аберніхіна. Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 237 с.
3. Страховий менеджмент: Навчальний посібник / П. О. Куцик, М.В. Сороківська, В. М. Сороківський, Т. Г. Васильців. URL: <http://dev.lac.lviv.ua/lib/>.
4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект 2017) [online] Доступно: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>.
5. Страховий менеджмент: Конспект лекцій / С.В.Юдіна, Т.О.Гуржий. Кам'янське, 2024.307 с.

Додатковий

1. Еш С.М. Ринок фінансових послуг. Центр учбової літератури. 2019. 400 с. Корват О. В., Мамедов Н. К. Управління доходами страхової компанії. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7411>.
2. Морозова (Селіверстова) Л.С., Трухан Д. Сучасні тенденції розвитку пенсійного страхування в Україні. Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. 2020. № 49. С. 310-314 URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/49-2020>.
3. Морозова Л.С Підходи до визначення платоспроможності страхових компаній. Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. 2021. № 49. С. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/51-2020>.
4. Неізвестна О.В. Інформаційне забезпечення менеджменту страхової діяльності. Економіка і суспільство. №10, 2017. URL: http://elibrary.donnunet.edu.ua/297/1/Niezviestna_article_01_06_2017.pdf
5. Селіверстова Л.С. Державне регулювання страхового ринку України: сутність та особливості. Формування ринкових відносин в Україні. 2016. №12 (187). С. 3–9.

6. Селіверстова Л.С., Ткаченко Н.В. Оперативний і стратегічний контролінг як інструмент ефективного розвитку страхових компаній . Вісник університету банківської справи. 2019. № 2–3 (35–36). С. 88-94.
7. Селіверстова Л.С., Ткаченко Н.В. Система продажу страхових продуктів як фактор, що визначає вартість страхової компанії. Світ фінансів. Науковий журнал. Тернопільського національного економічного університету Випуск 4 (61). 2019. С. 125-134.
8. Селіверстова Л.С., Трухан Д.А. Підходи до розвитку кіберстрахування як сегменту глобального страхового ринку. Економіка і держава. 2020. № 1. С. 23-26.
9. Seliverstova L., Kurmaiev P., Bondarenko O., Husarevych N. Cyber insurance: the current situation and prospects of development. Amazonia Investiga, 2020. 9 (28), 65-73. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1282>.
10. Seliverstova L.S. Current trends of public management: collective monograph Edited by Shkarlet Serhiy. – Published by Academic Society of Michal Baludansky, Kosice, Slovakia, 2017 – 193 p. (p.2.3. State regulation of insurance service market of Ukraine. p.92-111).
11. Seliverstova L., Kurmaiev P., Bondarenko O., Husarevych N., Cyber insurance: the current situation and prospects of development. Amazonia Investiga, 2020. Vol 9 (28), 65-73. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1282>.
12. Chornovol A. Public finance management system in modern conditions / Alla Chornovol, Julia Tabenska, Tetiana Tomniuk, Liudmyla Prostebi // Investment Management and Financial Innovations. 17 (4). 2020. pp. 402-410.
13. Chornovol A. Economic and legal aspects of EU insurance market development / Olena Murashko, Ruslana Havrylyuk, Vitalii Operuk, Iryna Zhuvahina, Alla Chornovol, Mykola Andriyenko // Journal of Management Information and Decision Sciences. 24(6). 2021. pp. 1-9.
14. Chornovol A. Innovative financial management strategy in the context of amalgamation of territorial communities of Ukraine / Alla Chornovol, Yuliya Voytsekhovska, Volodymyr Sarychev, Tetiana Chysnevych, Maryna Goncharenko // Journal of Eastern European and Central Asian Research. 9(6). 2022. pp. 914-926.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/>
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
8. Українська універсальна біржа. URL: <https://www.uub.com.ua/>
9. Рахункова палата України. URL: <https://rp.gov.ua>
10. Торгово-промислова палата України. URL: <https://uccr.org.ua/>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (денна)				Бали (мін-макс)	Форми контролю
	Усього годин	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Сутність, функції та роль страхового менеджменту. Сутність і призначення страхового менеджменту. Цілі і завдання страхового менеджменту. Система страхового менеджменту. Функції страхового менеджменту: планування, організація, мотивація і контроль. Методи страхового менеджменту, їхня характеристика. Управління процесом створення, ліквідації та реорганізації страхових компаній. Організаційно– правові вимоги, економічні нормативи, фінансовий моніторинг, порядок реєстрації та ліцензування страховиків в період воєнного стану.	10	2	1	7	5-8	Практичні вправи, усне/письмове опитування, ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести, презентації індивідуальних завдань, доповіді, самоконтроль тощо.
Тема 2. Управління страховою компанією. Класифікація страхових організацій, їх організаційно–правові форми. Акціонерна форма як домінуюча організаційно–правова форма організації страхового бізнесу. Етапи створення і організації діяльності страхових компаній в Україні Оптимізація організаційної структури управління страховика. Органи управління страховою організацією. Функції і роль НБУ, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг України у забезпеченні регулювання і нагляду страхової діяльності. Об’єднання страховиків, їхня роль в управлінні страховою справою відповідно до Цілей сталого розвитку.	9	1	1	7	5-8	
Тема 3. Інформаційне забезпечення страхового менеджменту. Інформаційні потоки управлінської діяльності страховика. Зовнішні і внутрішні інформаційні ресурси в управлінні страховою компанією. Комерційна таємниця, способи її забезпечення в страхових компаніях. Інформаційні технології в страхуванні. Інтегровані інформаційні системи в страховому бізнесі. Критерії комплексності впровадження інтегрованих інформаційних систем в страхуванні. CRM стратегія, особливості її застосування в управлінні страховими компаніями.	10	2	1	7	5-8	

Тема 4. Ризик–менеджмент в страховій діяльності. Ризик–менеджмент як система управління ризиками страховика. Види ризиків страховика. Основні методи ризик–менеджменту страховиків: андеррайтинг, управління ризиком ліквідності, перестрахування. Особливості управління ризиками зовнішньоторговельних операцій. Управління страховими ризиками у страхування міжнародних перевезень. Страховий захист зовнішньоекономічних операцій. Ідентифікація, оцінка і контроль за ризиками в страхуванні. Стрес–тестування і аналіз сценаріїв, розробка резервних планів фінансування. Тести раннього попередження.	10	1	1	8	5-8	
Тема 5. Сутність, функції та методи андеррайтингу. Сутність, завдання, цілі та функції андеррайтингу. Види андеррайтингу та їх характеристика. Методи андеррайтингу. Специфіка їх застосування за видами страхування. Поняття, завдання та функції передстрахової експертизи. Види передстрахової експертизи. Характеристика суб'єктів, що здійснюють передстрахову експертизу. Роль передстрахової експертизи у процесі оцінки страхових ризиків. Роль та значення андеррайтингу в системі управління ризиками страхової компанії. Вплив результатів андеррайтингу на показники фінансової стійкості страхової компанії.	11	2	1	8	5-8	Практичні вправи, усне/письмове опитування, ситуаційні та індивідуальні завдання, ділові ігри, тести, презентації індивідуальних завдань, доповіді, самоконтроль тощо.
Тема 6. Організація процесу андеррайтингу в страховій компанії. Роль процесу андеррайтингу у формуванні збалансованого страхового портфеля компанії. Взаємозв'язок тарифної політики та андеррайтингу. Взаємозв'язок процесу андеррайтингу з іншими процесами страхової компанії. Поняття андеррайтингу як основного процесу операційної діяльності страхової компанії. Особливості процесу андеррайтингу за видами страхування. Кваліфікаційні вимоги до андеррайтера. Поняття андеррайтингової політики страхової компанії. Методологічні підходи до формування складових андеррайтингової політики. Напрями забезпечення ефективності процесу андеррайтингу.	11	1	2	8	5-8	
Тема 7. Стратегічний менеджмент у страховій компанії. Стратегічний менеджмент як стратегія розвитку страхової компанії. Методи і принципи стратегічного управління в страховій компанії. Модель стратегічного управління страховою компанією, її складові. Зміст і порядок розробки стратегічного плану. Формулювання місії та цілей. Побудова дерева цілей страховика. Стратегічний аналіз діяльності страхової компанії. Альтернативні стратегії бізнесу страхових компаній.	10	1	1	8	5-8	

Тема 8. Управління маркетинговою діяльністю в страховій компанії. Сутність і значення маркетингової діяльності в страхових компаніях. Особливості маркетингу у страховій діяльності. Маркетингова служба страхової компанії, її функції та організація роботи. Складові маркетингової діяльності в страхуванні. Товарний і структурний маркетинг. Маркетингова стратегія страхової компанії. Корпоративні, функціональні та інструментальні маркетингові стратегії. Призначення маркетингових досліджень в управлінні страховою компанією. Побудова ефективної системи продажу страхових продуктів. Значення страхових посередників у реалізації страхових продуктів.	10	1	1	8	5-8	
Тема 9. Управління персоналом страхової компанії. Сутність і значення системи управління трудовими ресурсами в страхових компаніях. Принципи, правила і цілі управління персоналом страховика. Кадрова політика страхової компанії, її цілі і основні типи. Пасивна, реактивна, активна і превентивна кадрова політика. Мотивація персоналу страхової компанії. Організація професійного росту співробітників страхової організації. Структура соціально-психологічного клімату в колективі. Показники оцінки якості управління персоналом страховика. Стратегія управління персоналом страхової компанії під час воєнного стану.	10	1	1	8	5-8	
Тема 10. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії. Цілі, функції та інструментарій фінансового управління страховою компанією. Склад фінансових потоків страховика. Особливості управління доходами і витратами страхової компанії. Управління фінансовою безпекою страхових компаній. Загрози фінансовій безпеці страхової компанії. Система інформаційно-аналітичного забезпечення фінансової діяльності страховика. Платоспроможність страхової компанії. Фінансове планування в страховій діяльності. Бюджетування в страхових організаціях. Етапи складання бюджету страхової компанії. Показники оцінки якості управління фінансовою діяльністю страховика. Врегулювання збитків як особливий бізнес-процес в страховій діяльності. Процедура та етапи врегулювання страхових претензій.	12	2	2	8	5-8	
Підсумковий модульний контроль	2	-	2	-	10-20	
Разом	105	14	14	77	60-100	
Підсумковий семестровий контроль – екзамен					60-100	